

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рослинництво

Освітня програма Агрономія

Спеціальність 201 Агрономія

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №14 від “31” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Рослинництво
Освітня програма	Агрономія
Спеціальність	201 Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3, 4 курс / 6,7 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 36 год. Практичні заняття – 16 год. Лабораторні заняття – 12 год. Самостійна робота – 116 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

«Рослинництво» є навчальною дисципліною, яка передбачена нормативною частиною освітньої програми фахівців освітнього рівня «бакалавр» і формує у студентів знання та уміння із проведення технологічних заходів для максимальної реалізації біологічного потенціалу урожайності вирощуваних культур.

Мета та цілі курсу:

Метою дисципліни є формування у майбутніх фахівців технологічної підготовки по виробництву продукції рослинництва. Вона базується на знаннях про рослини польової культури, особливостях їх росту і розвитку, вимогах до факторів природного середовища, сучасних прийомах і технологіях вирощування високих врожаїв найкращої якості при найменших затратах праці і коштів. Спирається на такі теоретичні дисципліни як фізика, хімія, ботаніка, фізіологія рослин, ґрунтознавство, метеорологія, мікробіологія і тісно пов'язана з агрономічними дисциплінами: землеробством, агрохімією, селекцією та насінництвом, механізацією с.-г виробництва, зберіганням та переробкою с.-г продукції.

Завдання рослинництва полягає в забезпеченні фізіологічних потреб населення високоякісною продукцією харчування, тваринництва – кормами, переробної промисловості - сировиною.

Компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово;
- ЗК 3. Здатність спілкуватись іноземною мовою;
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК 6. Навички здійснення безпечної діяльності;
- ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 8. Здатність працювати в команді;
- ЗК 9. Здатність спілкуватись з не фахівцями своєї галузі (експертами з інших галузей);
- ЗК 10. Визначенність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища;
- ФК 1. Готовність до комунікації в усній та письмових формах на державній мові України, а також іноземній мові в межах вирішення завдань професійної діяльності;

ФК 2. Здатність використовувати базові знання з основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція і насінництво сільськогосподарських культур, агрохімія, агрометеорологія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, фітопатологія, ентомологія, агрофармакологія та ін.);

ФК 3. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки та зберігання продукції;

ФК 4. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з вирощуванням сільськогосподарських рослин;

ФК 5. Уміння застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач;

ФК 6. Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно безпечної продукції рослинництва;

ФК 8. Володіння методами програмування врожаю польових культур з урахуванням різних рівнів агротехнологій.

ФК 10. Навички оцінювання інтерпретації і синтезу теоретичної інформації та практичних, виробничих і дослідних даних в галузях сільськогосподарського виробництва;

ФК 11. Вміння застосування методів статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії;

ФК 12. Уміння науково-обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище;

ФК 13. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач в процесі вирощування сільськогосподарських культур, шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів;

ФК 14. Навички управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах;

ФК 15. Вміти застосовувати фахові компетентності щоб претендувати на первинні посади з агрономічних спеціальностей.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Володіння українською та іноземною (на вибір - англійською, німецькою, французькою та ін..) мовами, зокрема спеціальною термінологією для проведення літературного пошуку;

ПРН 4. Здатність демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів математики, фізик і хімії в обсязі, необхідному для володіння відповідними знаннями в галузі сільськогосподарського виробництва;

ПРН 5. Здатність демонструвати знання і розуміння ботаніки, мікробіології, генетики, фізіології рослин та екології в обсязі, необхідному для володіння відповідними знаннями в галузі сільськогосподарського виробництва;

ПРН 7. Здатність володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття;

ПРН 8. Здатність демонструвати знання і розуміння дисциплін професійної підготовки в обсязі необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі

сільськогосподарського виробництва;

ПРН 9. Здатність кваліфіковано проектувати і організовувати технології вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог;

ПРН 12. Здатність запроваджувати технології раціонального землекористування і застосовувати сучасні комп'ютерні технології програмування родючості ґрунтів і врожайності сільськогосподарських культур;

ПРН 16. Здатність застосовувати у своїй діяльності сучасні технології підвищення родючості ґрунтів, вирощування запрограмованих врожаїв і забезпечення сільськогосподарських культур факторами та умовами життєдіяльності;

ПРН 21. Здатність володіти методами агрономічних досліджень та статистичних обробок їх результатів;

ПРН 22. Здатність координувати, інтегрувати і удосконалювати організацію виробничих процесів у сільськогосподарському виробництві;

ПРН 23. Планувати економічно вигідне виробництво рослинницької продукції;

ПРН 24. Організовувати результативні і безпечні умови роботи;

ПРН 25. Удосконалювати знання і навички за допомогою довідкової та нормативної літературою, відповідною документацією для вирішення завдань пов'язаних з професійною діяльністю.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Рослинництво як галузь	Ознайомитись з особливостями розвитку рослинництва на Україні, зміни в структурі посівних площ, урожайність с.-г культур, рівень виробництва і якість с.-г продукції за останні роки. Досягнення науки та передового досвіду.	Тестування за темою. Виконання самостійної роботи.
2.	Еколого-біологічні основи рослинництва.	Ознайомитись із еколого-біологічними основами рослинництва	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
3.	Агробіологічні основи інтенсифікації рослинництва.	Ознайомитись та знати поняття і зміст технології вирощування сільськогосподарських культур.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
4.	Агротехнічні основи	Вивчити агротехнічні основи рослинництва.	Тестування за

	рослинництва.		темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
5.	Основи програмування врожайів сільськогосподарських культур.	Ознайомитись із основними законами землеробства і рослинництва, їх використання під час програмування врожайності. Знати основні принципи програмування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
6.	Зернові культури.	Ознайомитись із загальною характеристикою зернових культур.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
7.	Зернові хліба першої групи.	Знати значення, походження, поширення культур (пшениця озима, жито озиме, тритікале, овес, ячмінь), вивчити їх еколого-біологічними особливостями, технологію вирощування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
8.	Зернові хліба другої групи.	Ознайомитись із значенням, походженням, поширенням культур (кукурудза, гречка, сорго, просо), знати їх еколого-біологічними особливостями, технологію вирощування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
9	Зернобобові культури	Ознайомитись із значенням, походженням, поширенням культур (горох, соя, квасоля, кормові боби, люпин), вивчити їх еколого-біологічними особливостями, технологію вирощування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання

			самостійної роботи.
10	Коренеплоди	Знати їх еколого-біологічними особливостями, технологію вирощування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
11	Бульбоплоди.	Ознайомитись із народно-господарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування картоплі, земляної груші.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
12	Баштанні культури.	Ознайомитись із народногосподарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування гарбузів, кавунів, кабачків.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
13	Технічні культури.	Ознайомитись із народногосподарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування <i>цукроносних, олійних, ефіроолійних, прядивних, ароматичних, лікарських культур</i> . Знати їх еколого-біологічними особливостями, технологію вирощування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
14	Технічні культури.	Знати ботанічну, морфологічну, анатомічну характеристики технічних культур. Еколого-біологічні та господарські особливості технічних культур та райони їх вирощування.	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Практичне заняття	30
Лабораторні заняття	20
Індивідуальне завдання	-
Екзамен (у 7 семестрі).	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Практичні з-тя									10			10		10				30
Лабораторні з-тя						10		10										20
Індивідуальні завдання																		
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь						10		10		10		10		10			50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Кабінет 112, 35 м ²	Мультимедійний проектор, 1 шт Мультимедійний екран, 1 шт
Література	
1. Алімов Д.М., Шелестов Ю.В. Технологія виробництва продукції рослинництва. Практикум: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1994. 281 с. 2. Д.Шпаар, С.Каленська та ін. Зерновые культуры. Выращивание, уборка, доработка и использование. ДЛВ. Агрodelo. Москва 2008. Т.1 335 ст. 3. Д.Шпаар, С.Каленська та ін. Зерновые культуры. Выращивание, уборка, доработка и использование. ДЛВ. Агрodelo. Москва 2008. Т.2. 323 с. 4. Рослинництво / О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко. К.: Аграр. освіта, 2001. 591 с. 5. Зінченко О.І., А.В.Коротєєв, С.М.Каленська та ін.. Рослинництво / Практикум. Вінниця: Нова Книга. 2008. 536 с. 6. Зінченко О.І., А.В.Коротєєв, С.М.Каленська, Г.І.Демидась, В.Ф.Петриченко, В.Н. Салатенко, М.І.Федорчук, В.М.Ткачук, В.Я. Білоножко Рослинництво / Практикум	

- (лабораторно-практичні заняття).- Вінниця: Нова Книга. 2010. 536 с.
7. Інноваційні ресурсозберігаючі технології вирощування ріпаку. /За ред.. Д.І. Мазоренка; Г.Є. Мазнева. Харків: «Майдан», 2008. 143 с.
  8. Каленська С.М., Шевчук О.Я., Дмитришак М.Я., Козяр О.М., Демидась Г.І. Рослинництво / За ред. О.Я.Шевчука. К.: НАУУ, 2005. 502 с.
  9. Комплексна механізація виробництва зерна: Навчальний посібник / В.Д. Гречкосій, М.Я. Дмитришак, Р.В. Шатров, В.А. Мокрієнко. К.: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2012 288 с.
  10. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур: навч. посібник / В. В. Лихочвор. К., 2004. 800 с.
  11. Морфологія, біологія, господарська цінність пшениці / під ред. В. В. Шелепова. – Миронівка, 2004. 526 с.
  12. Мостіпан М. І. Рослинництво. Лабораторний практикум .– Кіровоград : видавець – Лисенко В.Ф., 2015. 320 с.
  13. Агротехнологія і технологічні карти вирощування сільськогосподарських культур : навч. посіб. / Петров П. В., Посполітак Т. Є., Юркевич Є. О. К. : Аграрна освіта, 2009. 268 с.
  14. Рожков А. О. Яра пшениця у Східному Лісостепу України: монографія / А.О. Рожков; за ред. М. А. Бобро. Х.: Майдан, 2010. 232 с.
  15. Рослинництво, лабораторно-практичні заняття: Навчальний посібник для аграрних ВЗО II – IV рівнів акредитації / Бобро М.А., Алімов Д.М., Білоножко М.А., К.: Урожай, 2001. 285 с.
  16. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття / За ред. М.А.Бобро та ін. - К.: Урожай, 2001. – 382 с.
  17. Рослинництво: лабораторно-практичні заняття /За ред.М.Л. Бобро, М.А.Танчика, Д.М.Агсімова К.: Урожай, 2001. С . 129-139.
  18. Танчик С.П., Дмитришак М.Я. Алімов Д.М., Мокрієнко В.А. і ін. Технології виробництва продукції рослинництва.. Підручник. К.: Видавничий дім Слово, 2008. 1000 с.
  19. Танчик С.П., Дмитришак М.Я. Мокрієнко В.А., Дудченко В.М. Технології сільськогосподарського продукції. Книга 1. Технології виробництва продукції рослинництва. Підручник. К.: Видавничий дім. Слово, 2012 . 704 с.
  20. Технологія виробництва продукції рослинництва: навч. посіб.Ч.1 / [Мельник С.І., Муляр О.Д., Кочубей М.Й., Іванцов П.Д.]. К. : Аграрна освіта, 2010. 282 с.
  21. Технологія виробництва продукції рослинництва: навч. посіб.Ч.2 / [Мельник С.І., Муляр О.Д., Кочубей М.Й., Іванцов П.Д.]. К. : Аграрна освіта, 2010. 405 с.
  22. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В. Рослинництво: лабораторно-практичні заняття Ч. II. Технічні та кормові культури. Навчальний посібник./ За ред. Г.К. Фурсової. Харків: ТО Ексклюзив, 2004, 2008. 356 с.
  23. Цукрові буряки (вирощування, збирання, зберігання). Д. Шпаар., Д. Дрегер., С. Каленська та ін.. Під ред.. Д. Шпаара. К.: ННЦ ІАЕ., 2005. 340 с.

7. Контактна інформація

Кафедра лісового і аграрного менеджменту	Факультет природничих наук вул. Галицька, 201 каб. 206, 107 тел. (0342) 59-61-66 (0342) 59-61-72 сайт: https://kag.pnu.edu.ua/ E-mail: klam@pnu.edu.ua

Викладач (і) Гостьові лектори	Турак Оксана Дмитрівна
Контактна інформація викладача	oksana.turak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідування занять є обов'язковим. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. За умови відсутності студента на лабораторних заняттях, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У

	випадку порушень і зловживань (невідвідування занять більше 50% часу – недопущення до заліку)
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Додаткові бали	Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

Викладач _____ О. Турак